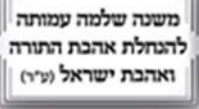

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב יהודה אריה ב"ר יעקב שכטר זצ"ל שלמה בן שמחה ע"ה

משנה א'

רכינו עובדיה מברטנורא

שתי מדות – עשרון עשרון וחצי עשרון. שתי מדות של עשרון היו, אחת מודדים אותה גדושה, שהיתה קטנה ולא היתה מחוקת כשהיא גדושה אלא עשרון, כשעור חברתה כשהיא מחוקה. דרבי מאיר גמר מקרא דכתיב (במדבר כ"ח) "עשרון עשרון לכבש האחד", דשתי עשרונות היו שם, ואי שתיהן שוות היא להו מדה אחת. אלא אחת מחוקה ואחת גדושה. גדושה שבה היה מודד לכל המנחות, מחוקה שבה היה מודד לחביתי כהן גדול.

וחכמים אומרים לא היה שם אלא עשרון אחד, דכתיב (שם כ"ט) ועשרון אחד לכבש האחד, ואותו עשרון מחוק היה, ובו היו מודדים לכל המנחות. והלכה כחכמים.

לא בשל שלושה לפר – למנחת נסכים של פר דכתיב ביה (שם כ"ח) ושלושה עשרונים לפר האחד, לא היו מודדן במדה אחת שתהא מחוקת שלושה עשרונים, שלא היתה שם מדה גדולה מעשרון.

אלא מודדן עשרונות – כל עשרון עשרון בפני עצמו. **הכי גרסינן**, חצי עשרון מה היה משמש, שבו היה מודד לחביתי כהן גדול. והכי פירושא, לחביתי כהן גדול מביא מביתו עשרון שלם, וחוצהו בחצי עשרון שבמקדש, ולש כל חצי עשרון בפני עצמו, ועושה מכל חצי עשרון שש חלות, שהן לשני חצאי עשרון שתיים עשרה חלות, ואופה כולן ביחד, ואחר כך מחלק כל חלה לשנים ומקריב שנים עשר חצאין בבוקר ושנים עשר חצאין בערב, וקודם שיקריב פותת אותן לפתין כזית, וכופל כל פתיחה לשנים, ואינו מבדיל. אבל פתיחת כל שאר מנחות אף על פי שפתין שלהן כזית, כופל אותן לשנים ושנים לארבעה ומבדיל, כדתנן לעיל בפרק ו'.

שְׁתֵּי סוּגֵי כְּלֵי מִדּוֹת מדידה של **יָבֵשׁ** של דברים יבשים **הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ**, כלי למדידת כמות של **עֶשְׂרוֹן** כ 4 ליטרים, **וְחֲצֵי עֶשְׂרוֹן** וכלי נוסף למדידת חצי עשרון. **רַבִּי מֵאִיר** חולק על תנא קמא ו... **אָמַר** שהיו שלושה סוגי כלים - כלי למדידת **עֶשְׂרוֹן** גדוש, היינו שהיה כלי המדידה קטן והיה מכיל כמות של עשרון רק עם היה שם כמות סולת גדושה עד למעלה משפת הכלי, כלי נוסף למדידת **עֶשְׂרוֹן*** מחוק, שהיה יותר גדול מכלי מדידת העישרון הגדוש, כך שהיה לו יכולת להחזיק כמות של עשרון גם אם היה ממלא אותו רק עד שפת הכלי ולא למעלה ממנו**, **וְחֲצֵי עֶשְׂרוֹן** וכלי נוסף למדידת חצי עישרון. הכלי למדידת **עֶשְׂרוֹן מָה הָיָה מְשֻׁמֵּשׂ** לצורך מה היו משתמשים בו **שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמְּנַחֹת** היינו בו היו משתמשים למדידת סולת למנחות, שכן המנחה באה בכמות של עישרון ויותר. **לֹא הָיָה מוֹדֵד** עתה מסבירה המשנה שלא היה במקדש כלי מדידה יותר גדול ממידת עישרון ולכן כאשר היו צריכים כמות גדולה יותר מעישרון אחד היו מודדים כמות של עישרון כמה פעמים שצריך, **לֹא בָּשָׁל שְׁלֹשָׁה לְפָר** כגון: למנחת נסכים של פר, שבאה משלושה עשרונים סולת, לא היו מודדים את כל שלושת העשרונים בפעם אחת, בכלי אחד גדול שיש לו קיבולת של שלושה עשרונים, אלא היו מודדים את הסולת בכלי למדידת כמות עישרון שלוש פעמים וכך הגיעו לכמות הרצויה של שלושה עשרונים, **וְלֹא בָּשָׁל שְׁנַיִם לְאֵיל** וכן למנחת נסכים הבאה עם האיל שבאה משני עשרונים סולת, לא היו מודדים כמות של שני עשרונים בכלי שמכיל שני עשרונים, אלא היו מודדים כמות של עישרון בכלי למדידת העישרון פעמים, וכך הגיעו לכמות של שני עשרונים, **אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֶשְׂרוֹנוֹת** כמו שביארנו שכלי המידה הכי גדול במקדש היה למדידת כמות עישרון, ואם היו צריכים יותר מעישרון, היו מודדים בכלי זה כמה פעמים שצריך, כגון: למנחת נסכים הבאה עם הפר שלוש פעמים לקבלת שלושה עשרונים ולמנחת הנסכים הבאה עם האיל פעמים, לקבלת שני עשרונים. כלי המדידה שמדד כמות של **חֲצֵי עֶשְׂרוֹן מָה הָיָה מְשֻׁמֵּשׂ** במה היו משתמשים בו **שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתֵי פֶהֶן גְּדוֹל** בו היו משתמשים למנחת החביתין שהיה מקריב הכהן הגדול בכל יום, **מְחֻצָּה** מחצית העישרון **בְּבֶקֶר**, ו**מְחֻצָּה** וחצי עישרון **בֵּין הָעֶרְבִים** שכן למדנו שהיה הכהן הגדול מביא בכל יום עישרון אחד שלם וע"י כלי המדידה של חצי עישרון היה מחלק את העישרון לשנים, ומקריב חצי עישרון בבוקר ואת החצי השני היה מקריב בין הערבים***

*בגמרא מבואר שרבי מאיר לומד שהיו שני כלים למדידת עישרון מן הפסוק "עשרון עשרון לכבש האחד" (במדבר כח, כט) ומזה שכתובה המילה 'עישרון' פעמים לומד רבי מאיר שהיו שני כלי מדידה למדידת כמות העישרון, אחת גדושה ואחת מחוקה. ועיין עוד ברב מברטנורא **מחוק- הכוונה שהיתה הסולת בקו ישר עם שפת הכלי ולא מעבר לה, והמחיקה היא פעולת יישור החומר בשפת הכלי ביד או, בעזרת כלי ישר (כעין סרגל)

***ועיין ברב מברטנורא שמסכם את סדר הקרבת החביתין של הכהן הגדול בכל יום

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ב'

לוג = כ 4 ליטר

רבינו עובדיה מברטנורא

ברטנורא משנה ב

שנתות היו בהין – לא היה שם אלא הין, ובו היו סימנים מסמרות או פגימות.

עד כאן לפר – חצי ההין.

עד כאן לאיל – שלישיית ההין.

ועד כאן לכבש – רביעיית ההין. ואין הלכה כרבי אליעזר.

וכי מה היה ההין משמש – שלא היה במקדש דבר שיהיה צריך להין שלם, שלעולם לא נצטרכו להין אלא בשמן המשחה בימי משה ואותו שמן עדיין הוא קיים ועומד, וא"כ לא היו צריכים להין.

אלא מדה יתירה – היתה שם להשלים השבע מדות.

למנחת כהן גדול – היו לה שלושה לוגין שמן, לוג ומחצה שחרית ולוג ומחצה בין הערביים.

שָׁבַע סוגי מִדּוֹת כלי מדידה שֶׁל לַח שבהם היו מודדים דברים לחים כגון: שמן ויין הָיִין בְּמִקְדָּשׁ בבית המקדש. כלי למדידת כמות של הֵיִן שהם שנים עשר לוג כ 48 ליטרים, וְחֲצֵי הֵהִין כלי למדידת חצי ההין, למנחת הנסכים הבאה עם הפר, וְשְׁלִישֵׁית הֵהִין וכלי למדידת שליש ההין, למנחת הנסכים הבאה עם האיל, וְרְבִיעֵית הֵהִין וכלי למדידת רביעיית ההין, למנחת הנסכים הבאה עם הכבש. וכן היה כלי למדידת כמות של לֹג שכן בכל מנחה צריך להביא לפחות לוג שמן, וְחֲצֵי לֹג וכלי למדידת חצי לוג, וְרְבִיעֵית לֹג וכלי למדידת רביעיית הלוג. רְבִי אֶלְיָעָזֵר בְּרַ צְדוֹק חולק על תנא קמא ו... אֹמֵר: שְׁנֹתוֹת הָיִין בְּהֵיִן היינו שלא היה כלי מדידה כמו שסובר תנא קמא, אלא היה כלי מדידה אחד, למדידת כמות של הֵיִן, ועליו היו מסומנות שנתות שהיו מסומנות איזו כמות צריך לכל דבר, וכך היה מסומן על הכלי - עַד כָּאֵן לִפְרָ בְּסִימוֹן של חצי ההין היה מסומן עד כאן צריך לנסכי הפר, עַד כָּאֵן לְאֵיל בשליש ההין היה מסומן עד כאן צריך לנסכי האיל, עַד כָּאֵן לְכַפֵּשׁ ברביעיית ההין היה סימון עד כאן צריך לנסכי הכבש. רְבִי שְׁמַעוֹן אֹמֵר: לֹא הָיָה שֵׁם הֵיִן רבי שמעון סובר שבמקדש לא היה כלל כלי למדידת כמות של הֵיִן שלם, אלא רק שאר כלי המדידה שהזכירה המשנה, כגון: חצי הֵיִן ושליש ההין וכו' וְכִי מָה הָיָה הֵהִין מְשֻׁמֵּשׁ וטעמו של רבי שמעון הוא שהרי אין צורך בכמות של הֵיִן שלם לא במנחות ולא בנסכים וכי הפעם היחידה שמוזכרת מידת הֵיִן שלם היא בשמן המשחה שהכין משה רבינו במדבר ואח"כ נגזרה מידה זו, שכן היה בה צורך רק לשעתה אֶלָּא ולכן סובר רבי שמעון שבמקום כלי המדידה לכמות הֵיִן, היתה ... מְדָה יִתְרָה כלי נוסף למדידת כמות שֶׁל לֹג וּמַחְצָה הֵיִתָּה היינו שהיה כלי למדידת כמות של הֵיִן וחצי והוא היה משלים לכמות שבעת סוגי כלי המדידה שהיו בבית המקדש, שכן כך קיבלו במסורת שבבית המקדש צריכים להיות שבעה סוגי כלים למדידת דברים לחים, שְׁבֵה וּבְכֹלֵי זֶה הַמוֹדֵד לֹג וְחֲצֵי הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת פְּהֵן גְּדוֹל שבה היה מביא הכהן הגדול שלושה לוגים שמן, והיה משתמש ב... לֹג וּמַחְצָה שמן בְּבִקְרָ לִמְנַחָה שהקריב בבוקר, וְלֹג וּמַחְצָה בֵּין הָעֲרָבִים ולוג וחצי שמן נוסף עם המנחה שהיה מקריב בין הערבים.